

стават съответно Хаджи Димитър, Стефан Караджа и Дядо Желю Чернев, които действуват напълно самостоятелно. Всъщност за възникнали конфликтни ситуации, свързани с името на Хаджи Димитър, се споменава и друг път в спомени на негови съвременници. Панайот Хитов дори отбелязва конкретно неговия "мъстителен и завистлив характер."^{/43/} Струва ни се, че причините едва ли трябва да се търсят единствено в някои доминиращи негативни качества на историческата личност, едва ли е основателно в основата на подобни конфликти да се търси само личностен характер. Може би тези ситуации трябва да се приемат като неминуема ответна реакция в един сложен период на напрегнато търсене, на мъчително трудното утвърждаване на нови политически становища и методи на борба. Защото както за Хаджи Димитър, така и за неговото поколение, периодът след 1860 г. е време на сериозни сблъсъци на мирогледи, на нелек преход от традиционните, изпитани форми на класическото хайдутство към четничеството като идеология и тактика. "Аз не искам вече да съм прост хайдутин – да отмъщавам за себе си, за домашни и приятели, а исках да стана бунтовник – четем в спомените на Христо Македонски – да помогна на народа да се избави от ярема, що го притискаше и мачкаше. Хайдутин, това ми се виждаше вече твърде малко от това, що аз усещах сега, че трябва да се върши, че трябва да се прави от ония, които се посвещават на народните дела, между които аз гордо и самодоволно причислявах и себе си."^{/44/} Това изявление до голяма степен характеризира настъпващите качествени изменения, новия политически акцент на всяка по-крупна проява в живота на българската революционна емигрантска младеж. Самият Хаджи Димитър, извикан при Михаил Когълничану, в присъствието на Петър Селимински, заявява гордо на румънския държавник: "Йо сум хоц политик! (Аз съм политически хайдутин!)" Преминал през различни етапи на своето идейно израстване, Хаджи Димитър успява да се утвърди като една от водещите личности сред народните дейци – авторитетна и популярна, да израсте от обикновен хайдутин със стихийни прояви и локална ори-